

STANOVY FARSKEJ PASTORAČNEJ RADY

1. Povaha a úloha farskej pastoračnej rady (FPR)

1.1. FPR je poradný zbor veriacich farnosti, ktorý má svoje oprávnenie v KKP (kán. 536) a ktorého cieľom je, aby „veriaci spolu s tými, ktorí sa na základe svojho úradu zúčastňujú vo farnosti pastoračnej starostlivosti, majú poskytovať svoju pomoc pri rozvíjaní pastoračnej činnosti“.¹

1.2. FPR má vždy poradný hlas (kán. 536 § 2) a platia pre ňu nižšie stanovené normy.

1.3. Vo farnosti je jedna FPR, ktorá napomáha pastoračnú prácu miestnej Cirkvi.

2. Zloženie FPR

2.1. Počet členov FPR má byť podľa počtu veriacich, ale najmenej päť. Počet členov FPR môže byť aj vyšší, ak má farnosť filiálky a vyžaduje si to potreba celej farnosti.²

2.2. FPR sa skladá z členov:

- úradných
- menovaných
- zvolených
- delegovaných

2.3. Úradní členovia: farár a zástupcovia kňazov činných v pastoračnej službe.³

2.4. Menovaní členovia: jeden z cirkevných zamestnancov (v cirkevnej službe). Menuje ho farár.⁴

2.5. Volení členovia: musia tvoriť nadpolovičnú väčšinu.

2.6. Delegovaní členovia: jeden zástupca reholí pôsobiacich vo farnosti.

3. Člen FPR má splňať tieto podmienky:

a/ Musí byť katolíkom.

b/ Musí mať svoje trvalé bydlisko vo farnosti.

c/ Aktívne sa zúčastňuje na živote farnosti.

d/ Nie je čiastočne ani úplne pozbavený svojprávosti.

e/ Podľa KKP nie je vylúčený z eucharistického spoločenstva.

f/ Prijal sviatosť birmovania a plní si svoje krstné záväzky.

g/ Vyznačuje sa pevnou vierou, dobrými mravmi a rozumnosťou.

h/ Dovŕšil 18 rokov života.

4. Členstvo vo FPR vzniká:

- zaujatím úradu
- menovaním
- voľbou
- delegovaním

¹ Pojem duchovná činnosť je veľmi široký, pre lepšie pochopenie aspoň niekoľko námetov:

a. Napomáhať pri uskutočňovaní pastoračných zámerov a plánov, ktoré určí diecézny biskup.

b. Napomáhať kontaktu farára so svetskými inštitúciami, inými cirkvami, s neveriacimi, čo prospieva všeobecnému dobru.

c. Podporovať farára v evanjelizácii farnosti, prehlbovaní disciplíny života farnosti.

d. Napomáhať pri organizácii duchovných podujatí, liturgických slávností vo farnosti.

e. Napomáhať pri šírení náboženskej tlače, jej distribúcii, vedení farskej histórie, farskej knižnice, nástenky.

f. Odporúčať zamestnanie osôb FÚ a riešiť ich prípadné problémy a potreby.

g. Napomáhať charitatívnu činnosť vo farnosti.

² Ak má farnosť do 3.000 veriacich, FPR môže byť napr. 10 členná. Ak má farnosť nad 3.000 veriacich, FPR môže byť napr. 14 členná. Farár ako predseda FPR nepatrí do celkového počtu, je teda jedenásty, resp. pätnásty člen FPR.

³ To znamená kaplán, ak je kaplánov viac, tak ten, ktorého menuje farár. Ostatní kapláni i kňazi, čo účinkujú vo farnosti sa na zasadaní FPR zúčastňujú, ale nemajú hlasovacie právo.

⁴ Kantor, kostolník, riaditeľ cirkevnej školy, zástupca katechéto. Menovaných nech nie je viac ako 2-5.

- 4.1. Členom FPR sa stane prijatím dekrétu od farára.
- 4.2. Členovia FPR majú povinnosti a práva odo dňa schválenia celej FPR.
- 4.3. Členstvo vo FPR, okrem farára a zástupcu kňazov činných v pastoračnej službe je na päť rokov. Po uplynutí tejto doby môže byť každý člen opätovne zvolený, alebo menovaný.
- 4.4. Ktoréhokoľvek z členov FPR, ktorý sa nezúčastnil štyroch po sebe nasledujúcich stretnutí bez patričného vysvetlenia možno pokladať, že odstúpil.
- 4.5. Člena FPR možno pozbaviť členstva, ak sú na to závažné dôvody. Urobí tak farár po porade s celou FPR.
- 4.6. Uprázdnené miesto sa doplní spôsobom, akým vzniklo. (vid' bod 4)
- 4.7. Farár (administrátor) ohlásí dekanovi mená nových členov, ako aj každú zmenu členov.

5. Orgány FPR

- 5.1. Predseda. Je ním vždy miestny farár.
- 5.2. Tajomník. Zhotovuje všetky potrebné písomné doklady, pri stretnutiach píše zápisnicu, ktorá podlieha dekanskej vizitácii.

6. Výkonné orgány FPR

- 6.1. Na realizovanie pastoračných programov si FPR vytvára sekcie.
 - 6.1.1. Organizačno-hospodárska sekcia. Stará sa o poriadok v kostole, výzdobu a organizovanie potrebných prác vo farnosti.
 - 6.1.2. Charitatívna sekcia. Stará sa o duchovné a hmotné potreby chorých a núdznych.
 - 6.1.3. Liturgická sekcia. Stará sa o liturgický život vo farnosti.
 - 6.1.4. Katechetická sekcia. Stará sa o katechetickú činnosť vo farnosti, katechizáciu detí, mládeže a dospelých.
 - 6.1.5. Pastoračná sekcia. Pripravuje a rozmnožuje materiály pre potreby farskej pastoračnej činnosti. Riadi činnosť farskej knižnice, stará sa o nástenky a pod.

7. Porady

- 7.1. Porady sa majú konať aspoň dva krát do roka.
- 7.2. Porade predsedá farár, alebo ním poverený kňaz.
- 7.3. Farár je zodpovedný určiť termín a program porady. Ostatní členovia môžu pridať ďalšie body programu.
- 7.4. Krátky čas každej porady má sa venovať modlitbe a úvahe nad vybraným textom Božieho slova.
- 7.5. Na porade musí byť prítomná aspoň polovica členov.
- 7.6. Mimoriadnu poradu zvoláva predseda alebo na požiadanie aspoň jednej tretiny členov FPR.
- 7.7. Jednotlivé sekcie môžu sa schádzať a pracovať samostatne s vedomím farára.
- 7.8. Porady zástupcov farských pastoračných rád dekanátu sa konajú príležitostne, ak si to okolnosti vyžadujú. Zvoláva ich dekan.

8. Volebný poriadok pre voľby do FPR

- 8.1. Tento volebný poriadok platí výlučne len pre voľby do FPR.
- 8.2. Pri voľbách treba postupovať takto:
 1. Farár oznámi v oznamoch po bohoslužbách po dve nasledujúce nedele dátum voľby. Vysvetlí pritom, kto má právo voliť a kto môže byť zvolený a povzbudí všetkých veriacich k účasti na voľbe.
 2. Farár pripraví volebné lístky. Sú to kandidačné lístky s menami osôb (zostavené v zmysle bodu 3), opatrené farskou pečiatkou a dátumom volieb, s možnosťou dopísať kandidátov. Zároveň nech je určený počet, koľkých možno v danej farnosti zakrúžkovať.

3. V jednu nedeľu sa lístky odovzdajú po bohoslužbách veriacim a druhú nedeľu sa pozbierajú. Zostaví sa poradie najvyššieho počtu hlasov. Tí, čo dostanú najvyšší počet hlasov, stanú sa členmi FPR.

4. Farár menuje dvoch skrutátorov (s ich súhlasom) ad hoc a jedného zapisovateľa ad hoc (s jeho súhlasom). Oni vykonajú sčítanie hlasov a zápisnične zaevidujú výsledky volieb.

5. Po voľbách, v najbližšiu nedeľu oboznámi farár celú farnosť s výsledkom volieb. Pri zachovaní bodu 4.1.

6. Po voľbách do desať dní farár zvolá stretnutie FPR, na ktorom sa zvolí tajomník a vedúci jednotlivých sekcií. (Spolupracovníci jednotlivých sekcií nemusia byť členmi farskej rady.)

9. Povinnosti členov FPR

9.1. Členovia FPR majú povinnosť oboznámiť sa s pastoračnými pokynmi diecézneho biskupa, biskupskej konferencie a Apoštolského Stolca.

9.2. Je úlohou farára, aby bol v tomto bode nápomocný a sám sa postaral o duchovnú formáciu členov FPR.

10. Vzťah k diecéze

10.1. FPR, podobne ako celá farnosť, sa má podieľať na živote celej miestnej cirkvi, diecézy.

10.2. K tomuto cieľu sa zástupcovia farských pastoračných rád dekanátu môžu príležitostne stretať a pomáhať koordinovať pastoračné aktivity na úrovni dekanátov.

10.3. Dekan, prodekan a jeden z kaplánov, ktorého vyberie dekan, sú zástupcovia kňazov na zhromaždení zástupcov farských pastoračných rád dekanátu.

10.4. Členovia každej FPR si zvolia jedného laika, člena FPR, ako svojho delegáta na zhromaždení zástupcov farských pastoračných rád dekanátu.

10.5. Zástupcovia FPR dekanátu volia spomedzi navrhnutých kandidátov, ktorých môže navrhovať každá FPR, jedného kandidáta za dekanát do pastoračnej rady diecézy.

10.6. Farár ani FPR nemajú právomoc urobiť rozhodnutia, ktoré by boli proti spoločnému dobru farnosti, dekanátu alebo diecézy.

11. Schválenie

Tieto stanovy, ako všeobecné normy, sú schválené diecéznym biskupom pre všetky FPR v diecéze a nadobúdajú účinnosť dňom zverejnenia promulgačného dekrétu.

STANOVY HOSPODÁRSKEJ RADY FARNOSTI V SPIŠSKEJ DIECÉZE

Prvý článok:

ÚVODNÉ USTANOVENIA

1. V každej farnosti existuje „hospodárska rada farnosti“. Vo farnosti, ktorá má filiálku, môže existovať aj „hospodárska rada filiálky“.
2. Ak sa v týchto stanovách spomína „hospodárska rada“, treba pod týmto rozumieť „hospodársku radu farnosti“ ako aj „hospodársku radu filiálky“, nie však „hospodársku radu celej farnosti,“ o ktorej platia osobitné ustanovenia uvedené v týchto stanovách.
3. Ustanovenie hospodárskej rady vo farnosti je povinné z nariadenia Kódexu kánonického práva (kán. 537).
4. Ak sa v týchto stanovách spomína farár, myslí sa tým nielen farár, ale aj správca farnosti.
5. Pod pojmom cirkevná obec sa v týchto stanovách rozumie spoločenstvo veriacich farnosti (bez filiálky), ako aj spoločenstvo veriacich filiálky (bez veriacich farnosti). Pod pojmom celá cirkevná obec sa v týchto stanovách rozumie spoločenstvo veriacich farnosti i filiálky spolu.

Druhý článok:

ZLOŽENIE A ZÁNIK RADY

§ 1 Zloženie hospodárskej rady

1. Hospodársku radu tvoria farár, volení členovia a menovaní členovia. Farár je zo svojho úradu predsedom hospodárskej rady. Počet členov hospodárskej rady určuje farár, berúc do úvahy početnosť cirkevnej obce; nemôže však stanoviť nižší počet, než sú traja členovia. Farár musí určiť vždy nepárny počet členov hospodárskej rady.
2. Volených členov, ktorých musí byť aspoň o jedného viac, než menovaných členov, slobodne volia veriaci cirkevnej obce. Aktívne volebné právo i pasívne volebné právo má každý plnoletý člen cirkevnej obce. Volebnú komisiu menuje farár. Spomínaná komisia v nedeľu rozdá čisté volebné lístky opatrené pečatou farského úradu a na nasledujúcu nedeľu ich pozbiera a spočíta hlasy. Za zvolených sa považujú tí, ktorí získali najviac hlasov. Po tom, ako zvolený kandidát prijme svoju voľbu, považuje sa za zvoleného.
3. Menovaných členov hospodárskej rady slobodne menuje farár.
4. Členmi hospodárskej rady sa nemôžu stať príbuzní farára až do štvrtého stupňa pokrvstva alebo švagrovstva (vrátane), a tak isto tí, ktorí majú s farnosťou nejaké stabilné ekonomické vzťahy.
5. Všetci členovia hospodárskej rady, menovaní aj zvolení, verejným spôsobom zložia sľub pred svojim farárom a cirkevnou obcou, že zverenú úlohu budú vykonávať svedomite, čestne a zodpovedne.
6. Hospodárska rada volí spomedzi svojich členov tajomníka, ktorý pomáha farárovi pri organizovaní činnosti hospodárskej rady.

§ 2 Vzťah medzi Hospodárskou radou farnosti a Hospodárskou radou filiálky

Hospodárska rada filiálky je nezávislý orgán vo vzťahu k Hospodárskej rade farnosti. Hospodárska rada filiálky, v prípadoch, ktoré určuje Kódex kánonického práva alebo partikulárny zákon, a ktoré sú uvedené aj v tomto štatúte, dáva svoje stanovisko ohľadom hospodárskych záležitostí filiálky. To isté robí aj Hospodárska rada farnosti vo vzťahu k záležitostiam farnosti. Obidve rady fungujú samostatne.

§ 3 Zloženie a kompetencie Hospodárskej rady celej farnosti

1. Hospodárska rada celej farnosti sa skladá z farára a tajomníkov jednotlivých hospodárskych rád, existujúcich v rámci jednej farnosti. Hospodárskej rade celej farnosti predsedá farár.

2. Jej úlohou je určiť pomer, akým budú prispievať farnosť a jednotlivé filiálky na chod celej farnosti. Hospodárska rada celej farnosti má len také kompetencie, aké jej delegujú jednotlivé hospodárske rady vo farnosti.

§ 4 Zánik členstva

1. Každý člen hospodárskej rady sa môže dobrovoľne zrieknuť svojho členstva. K platnosti zrieknutia sa však vyžaduje, aby bolo prijaté farárom.

2. Ak sa niektorý člen hospodárskej rady nezúčastní počas jedného roka na zasadaniach rady, môže ho farár odvolať. K platnosti odvolania sa však vyžaduje, aby si farár vypočul stanovisko ostatných členov hospodárskej rady a obdržal na tento úkon licenciou diecézneho biskupa. Až potom pristúpi k voľbe alebo menovaniu nového člena podľa toho, či bol odvolaný, menovaný alebo volený člen hospodárskej rady.

§ 5 Zánik hospodárskej rady

1. Hospodárska rada zaniká po uplynutí piatich rokov. Po uplynutí tejto časovej lehoty, farár, do dvoch mesiacov, je povinný sa postarať o ustanovenie novej hospodárskej rady.

2. Pre nefunkčnosť, alebo pre zneužívanie právomoci môže hospodársku radu rozpustiť diecézny biskup na návrh farára. Do jedného roka od rozpustenia, farár je povinný sa postarať o ustanovenie novej hospodárskej rady.

Tretí článok:

ROZHODNUTIA HOSPODÁRSKEJ RADY

1. Hospodárska rada rozhoduje na zasadaniach. Jej rozhodnutia nemajú pre farára povahu povinnosti, ale iba poradenstva, pokiaľ nie je ustanovené niečo iné vo všeobecnom alebo partikulárnom práve.

2. Riadne zasadania hospodárskej rady sa konajú dva razy do roka. Mimoriadne zasadania sa konajú podľa potreby. Zasadania je povinný zvolať farár, ktorý stanovuje aj program zasadania.

3. Zasadanie hospodárskej rady je uznášaniaschopné, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých členov rady.

4. Ak sa v práve stanovuje, že farár je povinný vypočuť si stanovisko hospodárskej rady k určitej záležitosti, má zvolať zasadanie rady a vypočuť si stanovisko každého z prítomných členov (porov. kán. 127 KKP).
5. Ak sa v práve stanovuje, že farár je povinný, k platnosti určitého úkonu, mať súhlas hospodárskej rady, je povinný zvolať zasadanie hospodárskej rady a dať rade o záležitosti hlasovať. Za prijaté sa považuje to, za čo hlasovala nadpolovičná väčšina prítomných členov. Ak by pri hlasovaní došlo k rovnosti, rozhodne o veci svojim hlasom farár (porov. kán. 127 KKP).
6. Z každého zasadania hospodárskej rady má byť najneskôr do 14 dní vyhotovená zápisnica, ktorú podpisuje farár a tajomník.

Štvrtý článok:

ÚLOHY HOSPODÁRSKEJ RADY

1. Ekonómom, ktorý zastupuje farnosť a všetky filiálky vo všetkých právnických záležitostiach, je farár (kán. 532 KKP). Úlohou hospodárskej rady je pomáhať farárovi v hospodárskych záležitostiach. Vždy úzko spolupracuje v hospodárskej oblasti so svojim farárom a pomáha mu pri organizovaní hospodárskych záležitostí.
2. Tajomník hospodárskej rady (resp. tajomníci) sa zúčastňuje na odovzdávaní a preberaní farnosti.
3. Hospodárska rada pri úmrtí farára alebo v čase vakantnej farnosti, až do doby kým nie je ustanovený nový farár alebo farský administrátor, zodpovedá za cirkevný majetok v cirkevnej obci, avšak nikdy nerozhoduje o majetku sama, ale vždy so súhlasom dekana.
4. V prípade vážnych problémov, ktoré členovia hospodárskej rady nedokážu vyriešiť s farárom, nech sa obrátia na svojho dekana.
5. Farár je povinný vypočuť si stanovisko hospodárskej rady cirkevnej obce v týchto prípadoch:
 - pri prestavbe interiéru alebo exteriéru kostola,
 - pri stavbe novej fary, ako aj pri prestavbe fary,
 - pri scudzení alebo prenájme nehnuteľnosti patriacej cirkevnej obci,
 - pri iných mimoriadnych majetkových a finančných manipuláciách, kde hodnota presahuje dvetisíc eur, pričom sa celá operácia nemôže rozdeliť na časti,
 - pri predaji budov, ktoré sú majetkom farnosti,
 - pri scudzení, prenájme a zámene farských pozemkov,
 - pred každou mimoriadnou zbierkou vo farnosti.
6. Farár je povinný mať súhlas hospodárskej rady pri stavbe nového kostola.
7. Pri počítaní zvončekov, ofier a zbierok sú, podľa možnosti, prítomní aspoň dvaja zástupcovia hospodárskej rady.
8. Raz ročne farár s niektorými členmi hospodárskej rady spraví obhliadku celého majetku, aby skontrolovali, v akom stave sa tento nachádza a spravia o tom krátky zápis.
9. Na konci roka členovia hospodárskej rady pomáhajú farárovi spraviť ročné zúčtovanie hospodárenia vo farnosti, ktoré je potom oznámené všetkým veriacim.

Piaty článok:

VZŤAH MEDZI HOSPODÁRSKOU RADOU FARNOSTI A FARSKOU PASTORAČNOU RADOU

1. Aktivita oboch rád musí byť zameraná na dobro farnosti a dobro veriacich a nie je možné, aby si navzájom prekážali. Všetci členovia oboch rád majú veľmi citlivo vnímať, že pastoračné aktivity si vyžadujú finančné krytie.
2. Raz ročne farár zorganizuje spoločné stretnutie oboch rád, témou ktorého bude život vo farnosti – hospodárenie a pastorácia.

Šiesty článok:

ODVOLANIE SA NA VŠEOBECNÝ ZÁKON

Všetko to, čo nie je výslovne definované v tomto štatúte, podlieha normám Kódexu kánonického práva.

Siedmy článok:

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

1. K platnosti týchto Stanov sa vyžaduje, aby boli schválené spišským diecéznym biskupom a účinnosť nadobúdajú dňom schválenia.
2. Dňom schválenia strácajú platnosť Stanovy hospodárskej rady pre Spišskú diecézu, ktoré platili doteraz.
3. Ak už vo farnostiach boli ustanovené hospodárske rady podľa predošlých Stanov, môžu pokračovať vo svojej činnosti až do svojho zákonitého zániku uplynutím ich funkčného obdobia. Vznik novej hospodárskej rady nech sa potom riadi už týmito novými Stanovami.

V Spišskom Podhradí 1.6.2015

schválil

+ Štefan Sečka

Mons. Štefan Sečka
spišský biskup

